

Vybrané teze „Národní a evropská identita“

- **Národní identita** – forma kolektivní identity, mnohovrstevnatý konstrukt:
- obraz národa: jazyk, kultura – dějiny

*„Česká historie je prvním krokem k naší identitě“
Václav Havel*

- vazbu k území (region – stát)
- národní hrdost, láska k národu.

Složka: VĚDOMOSTNÍ
CITOVÁ

Kritika tradičního pojetí národa, vnímání národa jako „národ politický“ – bez ohledu na rasový (etnický) původ, případně i náboženskou orientaci, nositel státnosti LID, ne NÁROD,

identifikace pojetí národa s demokratickými principy:

**NÁROD – OBČANSKÁ SPOLEČNOST –
NÁROD POLITICKÝ**

Zastoupení tematiky v osnovách VkJ: t.o. Člověk ve společnosti (naše obec,naše vlast)

- **Metodické postupy:** výukové metody vedoucí k rozvoji příslušných vědomostí (významné osobnosti, události, vlastenectví/nacionalismus)– vysvětlování, výukový rozhovor, práce s textem – metody kritického myšlení, pracovní listy

metody usilující o rozvoj žádoucích postojů k národu, vlasti, úzká vazba na historii

- Dramatizace národních, regionálních pověstí,
- besedy s pamětníky
- exkurzní vyučování (galerie, muzea, skanzeny), projektové vyučování

Kromě získávání poznatků dochází k citovým prožitkům prostřednictvím aktivního zapojení, přímé účasti, které ovlivňují postoje a hodnotovou orientaci.

- **Osobní identita – národní identita – evropská identita.**
- **Evropská dimenze - koncept vztahující se k výchově k hodnotám, rozvoji evropské identity, uvědomování si přináležitosti k Evropě při současném respektování identity národní.**

Vymezení evropské dimenze - společné prvky:

- antika, křesťanství, osvícenství (J. Patočka)
- **Evropa – zeměpisné, politické vymezení (Evropská unie)**
- **Evropanství a evropská identita - přináležitosti k nadnárodnímu společenství, sdílení společných hodnot:**
- **demokracie, lidská práva,**
- **racionalita, exaktnost, humanita, svoboda.**
- **Při učení o Evropě je nutné brát do úvahy její propojenost s okolním světem, širší globální souvislosti.**

- ***„Nový člověk, homo europaeus nezrodí se pouze politikou vnější, nýbrž hlavně vniterní. ...Politický úkol demokratické rekonstrukce Evropy musí být dovršen a vlastně umožněn mravním převychováním národů. ... Ježíš, ne Caesar – toť heslo demokratické Evropy...“***

T. G. Masaryk

-
- Přímé zastoupení tematiky EU v osnovách Vko:
 - tematický okruh ***Mezinárodní vztahy a globální svět (evropská integrace)***,
 - ***nutnost propojení s multikulturní tematikou a tematikou lidských práv (Člověk ve společnosti, Člověk, stát a právo)***.
 - Kromě **kognitivní** dimenze je nutné směřovat aktivity k rozvoji odpovídajících postojů – překonávání **stereotypů a předsudků** k lidem z odlišných etnik, **souvislost s rozvojem sociálních a občanských kompetencí**,
 - z pohledu metodického přístupu (výukových aktivit) úzká vazba tematiky VMEGS na multikulturní problematiku, problematiku lidských práv.
 - **Přímé poznávání** „Evropy a světa“ – exkurzní vyučování, společné projekty škol.
 - **Zprostředkované poznávání** – výukové aktivity – vypracované metodické materiály:

-
- **Aktivní evropský občan (manuál k projektu).**
 - **JIRÁSKOVÁ, V. *Učíme o nás a o Evropě. Praha : Sofi s, 1999.***
 - **MASARYK, T. G. *Nová Evropa. Brno : Doplněk, 1994.***
 - **MEZIHORÁK, F. *Galerie velkých Evropanů. Olomouc : Nakladatelství Olomouc, 2002.***
 - **NEKVAPIL, V. *Jak učit o EU. Praha:AMO, 2005.***
 - **NÁDVORNÍK a kol. *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Scio 2001.***
 - **PATOČKA, J. *Česká vzdělanost v Evropě. Praha, 1939.***
 - **PLACHÝ a kol. *Komiks o politice soudržnosti***
 - **SLEJŠKA, Z., SLEJŠKOVÁ. *12 aktivit o Evropě. Praha 2007.***
 - **STANĚK, A. *Výchova k občanství a evropanství. Olomouc, 2007.***
 - **WALTEROVÁ, E. *Evropská dimenze ve vzdělávání: východiska, trendy, perspektivy. In Evropská dimenze ve vzdělávání a v přípravě učitelů: sborník referátů a informací z interdisciplinárního kolokvia Praha. Praha : PdF UK, 1996.***

Dostupné články:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/112/vychova-k-mysleni-v-evropskych-a-globalnich-souvislostech-i.-cast.html/>

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/113/vychova-k-mysleni-v-evropskych-a-globalnich-souvislostech-ii.html/>

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZVOC/2105/VYCHOVA-K-MYSLENI-V-EVROPSKYCH-A-GLOBALNICH-SOUVISLOSTECH-%E2%80%93-UKAZKA-ZPRACOVANI.html/>